

Dzień Ziemi 2025 z CEO

Wprowadzenie

Dzień Ziemi to doskonała okazja, by zatrzymać się na chwilę i uważniej **przyjrzeć się temu, co nas otacza, oraz naszej relacji z przyrodą**. Zapraszamy do wspólnego świętowania tego wyjątkowego dnia!

W 2024 roku w Polsce mogliśmy zaobserwować dwa pozornie sprzeczne zjawiska – **suszę i powódź**, które występowały niemal równocześnie w różnych częściach kraju. Taka sytuacja nie jest przypadkowa – to jeden z wyraźnych przejawów postępującej zmiany klimatu. Coraz częściej mamy do czynienia z ekstremalnymi zjawiskami pogodowymi: gorącymi, suchymi latami, łagodnymi zimami z niewielką ilością śniegu, intensywnymi opadami oraz długimi okresami bezdeszczowymi. Ich skutkiem są zarówno przedłużające się susze, jak i gwałtowne, krótkotrwałe ulewy, których gleba nie jest w stanie wchłonąć.

Woda – zarówno jej nadmiar, jak i niedobór – coraz wyraźniej pokazuje, **jak silnie powiązane są klimat, przyroda i działalność człowieka**. To, co robimy, wpływa na klimat (np. poprzez emisję gazów cieplarnianych czy niszczenie terenów podmokłych), klimat oddziałuje na ekosystemy (np. zmieniając warunki życia roślin i zwierząt), a przyroda może z kolei wspierać nas w adaptacji do nowych warunków – jeśli tylko damy jej na to szansę.

Zrozumienie tych powiązań jest kluczowe, jeśli chcemy skutecznie reagować na skutki zmiany klimatu i jednocześnie dbać o dobrostan ludzi oraz stan środowiska.

Dlatego razem z uczniami i uczennicami wyrusz w teren i wspólnie przyjrzyjcie się przyrodzie w najbliższej okolicy. Podczas wyjścia poszukajcie przykładów **rozwiązań opartych na naturze** (ang. nature-based solutions) – takich, które **pomagają radzić sobie z wyzwaniami klimatycznymi**, a jednocześnie **wspierają lokalną bioróżnorodność**. Wspólne działanie i uważność na otoczenie to pierwszy krok w stronę bardziej odpornej i zrównoważonej przyszłości.

Zanim wyruszyście, obejrzyjcie filmy (włącz napisy z automatycznym tłumaczeniem na język polski [Tutaj](#) znajdziesz instrukcję jak to zrobić):

  [Czym są rozwiązania oparte na naturze?](#)

  [Jakie są rodzaje rozwiązań opartych na naturze?](#)

  [W jaki sposób współtworzone są rozwiązania oparte na naturze?](#)

Obejrzyjcie również film [Spłatania](#) który porusza temat powiązań człowieka z wodą.

Życzymy Tobie i Twoim podopiecznym udanego świętowania Dnia Ziemi!

Instrukcja wykonania zadania w terenie

Rozpocznij realizację zadania od krótkiego wprowadzenia na temat powiązań między naturą, człowiekiem i klimatem oraz roli, jaką odgrywa woda w tym układzie. Po krótkim wstępie teoretycznym czas na praktykę!

✔ Zorganizuj wyjście w teren w najbliższej okolicy szkoły. Upewnij się, że miejsce, w którym uczniowie i uczennice będą pracować, oferuje różnorodne elementy przyrodnicze oraz infrastrukturę związaną z retencją wody – np. parki, ogrody deszczowe, zbiorniki wodne. Poproś młodzież, aby wyobraziła sobie, że jest członkami ekspedycji badawczej, której celem jest odkrycie i opisanie miejsc, które już pełnią funkcję naturalnej retencji wody lub mogłyby ją pełnić w przyszłości.

✔ Zachęć młodzież do korzystania z prostych narzędzi do obserwacji przyrody (np. lup, lornetek, kluczy do rozpoznawania roślin i owadów). Zadbaj o to, aby miała coś do notowania oraz możliwość robienia zdjęć. Przed wyjściem przypomnij o odpowiednim stroju, dostosowanym do pogody i terenu.

✔ Po powrocie z ekspedycji przeprowadź zajęcia podsumowujące. Poproś grupy o zaprezentowanie swoich obserwacji, wniosków i pomysłów na działania, które mogłyby wspierać lokalną odporność na zmianę klimatu. Wspólnie zastanówcie się, które rozwiązania warto chronić, rozwijać lub wprowadzać w najbliższym otoczeniu.

Podlinkowane zadanie do wykonania w terenie (i w klasie) znajdziesz w tabeli. Wydrukuj je dla uczniów i uczennic lub przekaż im link do materiału. Upewnij się, że wszystkie potrzebne załączniki są przygotowane przed wyjściem w teren.

ZADANIE TERENOWE

Tytuł zadania: 🙌 [Rozwiązania prosto z natury](#) 🙌

W ramach zadania młodzież będzie szukała w swojej okolicy tereny z rozwiązaniami opartymi na naturze oraz przeprowadzi ich obserwację i analizę. Dzięki temu uczniowie i uczennice będą mogli dostrzec ich wartość – zarówno dla środowiska i klimatu, jak i dla siebie samych.

Cele:

- zauważenie zależności między przyrodą, zmianą klimatu i działalnością człowieka
- zrozumienie roli ekosystemów w łagodzeniu skutków zmiany klimatu (np. poprzez retencję wody)
- rozwijanie uważności i umiejętności obserwacji przyrodniczej w najbliższym otoczeniu

Potrzebne materiały:

- odpowiednia karta pracy i dostęp do czystych kartek A4:
 - załącznik nr 1 dla zespołu 1
 - załącznik nr 2 dla zespołu 2
 - załącznik nr 3 dla zespołu 3
- coś do pisania (ołówki, długopis),
- opcjonalnie: lupy, lornetki,
- opcjonalnie: telefon do robienia zdjęć i wyszukiwania informacji w Internecie.

ZADANIA DODATKOWE NA RZECZ LOKALNEGO ŚRODOWISKA I LOKALNEJ SPOŁECZNOŚCI

Dodatkowe aktywności: 👉 [Bank pomysłów](#) 👉

Bank pomysłów, to akcje/wydarzenia, które można zorganizować w szkole bądź przestrzeni dookoła niej. Realizując takie akcje, można zaangażować do działania uczniów i uczennice z innych klas, a także wpłynąć na lokalne środowisko.

POLECANE MATERIAŁY DODATKOWE

👉 [Czy nasze działanie ma sens?](#)

👉 [Jak uczyć o klimacie? Praktyczny przewodnik po rzetelnej edukacji klimatycznej](#)